

Ўзбекистон таълим тизими:

ЯНА БИР ЮКСАК ЭЪТИРОФ

(Давоми. Бошланиш 1-бетда).

Айтиш керакки, ушбу тадқиқот дунё мамлакатларининг инновацион ривожланиш борасидаги 80 та кўрсаткичини ўз ичига олади. Тадқиқот 2012 йилда 141 мамлакатни қамраб олди. Бу мамлакатлар жaxon миқёсида ялли ички маҳсулотнинг 99,4 фоизини ишлаб чиқариши, сайёрамиз аҳолисининг 94,9 фоизи айнан шу давлатларда истиқомат қилишини инobatга оладиган бўлса, мазкур тадқиқотнинг қўлами, салмоғи ва географиясини ўзимизга яққол тасаввур қилишимиз мумкин.

Маъруза муаллифларининг фикрига кўра, дунё мамлакатлари иқтисодийнинг муваффақиятли ривожланиши инновацион салоҳият ва қулай шарт-шароитларнинг мавжудлиги билан бевосита боғлиқдир. Бундай ҳолатни баҳолашда ҳар қайси мамлакатнинг инновациялар бўйича индекси алоҳида ўрин тутади. Мазкур индекс эса кўйида баён этилаётган икки гуруҳ кўрсаткичлар бўйича йилгилан умумий баҳолаш асосида ҳисобланади. Биринчи гуруҳ — инновацияларни амалга ошириш учун мавжуд ресурс ва шароитлар (институтлар; инсон капитали ва тадқиқотлар; инфратузилма; ички бозор ва бизнеснинг ривожланиши). Иккинчи гуруҳ — инновацияларни амалга оширишнинг амалий натижалари (технологиялар ва иқтисодий ҳақидаги билимларни ривожлантириш; креатив фаолият натижалари). Яқини индекс харажатлар ва эришилган самара ўртасидаги нисбатни намойиш этади ва бу, ўз навбатида, тадқиқот-

да қамраб олинган ҳар қайси мамлакатдаги инновацияларни ривожлантириш борасидаги саъй-ҳаракатларни холис баҳолаш имконини беради.

Биз учун гоаят қувончли томони шундаки, таълим соҳасидаги инновациялар кўрсаткичи бўйича Ўзбекистон ушбу рейтинглар

улар рейтингда қуйидагича жойлашган: Қозоғистон 69-ўрин, Қирғизистон 72-ўрин, Арманистон 85-ўрин, Грузия 87-ўрин, Озарбойжон 89-ўрин, Тожикистон 107-ўрин.

Тадқиқотга биноан, таълим тизими ривожланишининг қатор кўрсаткичлари бўйича Ўзбекистон дунёда-

сий мезон ва омилири ҳақида атрофлича фикр юритилади. Айниқса, инсон капитали ва тадқиқотлар учун инвестициялар, таълим ривожига қаратилган давлат харажатларининг даражаси ва умуман, таълим тизимининг ҳолати Ўзбекистон ижтимоий-иқтисодий тараққиёти ва инновацион салоҳиятининг энг кучли томонларидан бири экани алоҳида таъкидланади.

Шу муносабат билан муҳтарам Президентимиз Ислам Каримовнинг қуйидаги фикрларини эсга олиш ўринлидир: **“Биз яшаётган XXI аср — интеллектуал бойлик ҳукмронлик қиладиган аср. Кимки бу ҳақиқатни ўз вақтида англаб олмаса, интеллектуал бойликка интилиш ҳар қайси миллат ва халқ учун кундалик ҳаёт мазмунига айланмаса, бундай давлат жаҳон тараққиёти йўлидан четда қолиб кетиши муқаррар”**.

Айтиш керакки, бир пайтлар умумбашарий ривожланишдан чиндан ҳам четда қолиб кетган халқимиз ўтмишнинг аччиқ тажрибасидан тўри сабоқ чиқариб, мустақиллик йилларида илм-маърифатга, интеллектуал тараққиётга интилиш, ёшларимизни айнан шу руҳда тарбиялаш масаласини ўзи учун энг устувор вазифалардан бири сифатида белгилаб олгани ва бу борада улкан амалий самараларга эришаётгани туфайли бугунги кунда Ўзбекистон жаҳон тараққиётининг олдинги сафларига чиқиб бормоқда. Буни юқорида зикр этилган рейтинг натижалари ҳам яққол исботлаб турибди.

(Ў.Я.)

Ш. ШАРАПОВ («Халқ сўзи») олган суратлар.

рўйхатида 75,38 балл билан дунёда иккинчи ўринни эгаллаган. Биринчи ўринни эса 75,70 балл билан Ирландия банд этган. Дания, Янги Зеландия, Исландия, Бельгия сингари бир гуруҳ ривожланган Европа ва бошқа қитъа мамлакатлари ушбу рўйхатнинг кейинги ўринларидан жой олган.

Катта молиявий ресурсларга эга бўлган Саудия Арабистони 65,49 балл билан 15-ўринни эгаллаган бўлса, дунёнинг энг қудратли давлатлари бўлмиш АКШ 31-ўринни (61,34 балл), Хитой эса 67-ўринни (52,23 балл) банд этган. Беларусь 60,55 балл билан 36-ўринни, Россия 55,18 балл билан 55-ўринни эгаллаган.

Собиқ совет ҳудудидаги нисбатни намойиш этади ва бу, ўз навбатида, тадқиқот-

ги кўплаб давлатлардан илгарилаб кетган. Хусусан, давлатнинг таълим тизими ривожига, мактабларни капитал қуриш ва янгилаш учун йўналтираётган сарф-харажатлари, ўқувчиларнинг умумий сонига нисбатан ўқитувчиларнинг сони неча фоизини ташкил этиши, аниқ фанлар ва муҳандислик иши соҳасидаги битирувчилар сони, GMAT, яъни ўқувчиларнинг бизнес мактабларида муваффақиятли таълим олиш қобилиятини аниқлаш учун стандартлашган тест асосидаги ўқувчиларнинг ўртача баҳоси ва бошқа кўрсаткичлар бўйича Ўзбекистоннинг натижалари бошқа мамлакатлардан юқори экани таҳлилий миқдорлар орқали аён бўлади.

Зикр этилган тадқиқотда бошқа мамлакатлар ҳақида эришган ютуқларининг асо-

Large advertisement for KDB Financial Group, UzKDB Bank / RBS NB Uzbekistan CJSC. Features a large '21 йил' graphic and text celebrating 21 years of independence.

Advertisement for 'Tashkilotlar va korxonalar raqbarlari diqqatiga!' featuring 'ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БОЖХОНА ҚЎМИТАСИ' and 'ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ БОЖХОНА БОШҚАРМАСИ'.

Advertisement for 'Tashkilotlar va korxonalar raqbarlari diqqatiga!' featuring 'ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БОЖХОНА ҚЎМИТАСИ' and 'ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ БОЖХОНА БОШҚАРМАСИ'.

Advertisement for '«CAPITAL REALTOR GROUP» МЧЖ' featuring 'очиқ аукцион савдоларига таклиф этади!'.

Advertisement for '«REALTOR GARANT BUSINESS» МЧЖ' featuring 'бошланғич баҳоси бошқичма-бошқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдоларига таклиф этади!'.

Advertisement for 'ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ МОДДИЙ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ БОШҚАРМАСИ'.

Advertisement for '«КОСНМАС МУЛК САВДО ХИЗМАТИ» МЧЖ'.

Advertisement for 'MULK SAVDO XIZMATI' МЧЖнинг аукцион савдосига чиқарилган.

Advertisement for 'ТАШКИЛОТ 2008 йилда ишлаб чиқарилган 2 дона «NEXIA» русумли энгил автомобилни сотади.'

Advertisement for 'Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги жомаси Тошкент давлат юридик институти ректори Омонулло Муҳаммадқононовга падири бузруквори, Ўзбекистон Қадрамони'.

Advertisement for 'Халқ сўзи Народное слово' featuring 'МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси'.

Advertisement for 'Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ' with contact information.

Advertisement for 'Тахририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.'.

Advertisement for '«Шарқ» наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси.'.